

FONTYS FOCUS INFORMATIEVOORZIENING

Op weg naar een toekomstgerichte Fontys Informatievoorziening

DENK
GROTER

Colofon

Realisatie	Fontys Hogescholen
Vormgeving	Grafische Producties
Uitgave	April 2017

1. INLEIDING

Informatievoorziening is een integraal onderdeel van de maatschappij. Waar in de middeleeuwen de stadsomroeper en de kerk belangrijke bronnen van informatievoorziening waren, maken we tegenwoordig gebruik van verschillende digitale middelen. Middelen met impact op maatschappijen, sociale relaties, werk en bijna alles wat we kennen. Hoger onderwijsinstellingen zijn steeds gevoeliger voor grote maatschappelijke ontwikkelingen, zoals veranderingen in het werkveld. Deze veranderingen vragen om een enorm aanpassend vermogen van hoger onderwijsinstellingen en dus ook van Fontys. Denk aan innovatie van onderwijs, flexibilisering en onderwijs op maat, virtuele laboratoria en harmonisatie van processen om dienstverlening aan studenten en docenten te verbeteren. Informatievoorziening is hierbij een noodzakelijke voorwaarde om onderwijs en ondersteuning verder te ontwikkelen. Op basis van de ontwikkelingen en Fontys Focus 2020 is deze informatievoorziening strategie opgesteld.

1.1 Informatievoorziening

Maar wat is informatievoorziening nou eigenlijk? Informatievoorziening is een begrip dat op verschillende manieren geïnterpreteerd kan worden. Vanuit theoretisch perspectief kan informatievoorziening omschreven worden zoals in het kader beschreven. In onze dagelijkse praktijk betekent dit dat informatievoorziening een integraal onderdeel is van het onderwijs, van alle besturende en ondersteunende processen, en van de wereld van de student, docent en het werkveld. Informatievoorziening speelt een belangrijke rol in het realiseren van doelen, het ordenen en organiseren van complexiteit met betrekking tot de voorziening van informatie binnen en buiten Fontys. Informatievoorziening is van, voor en door studenten, medewerkers en het werkveld.

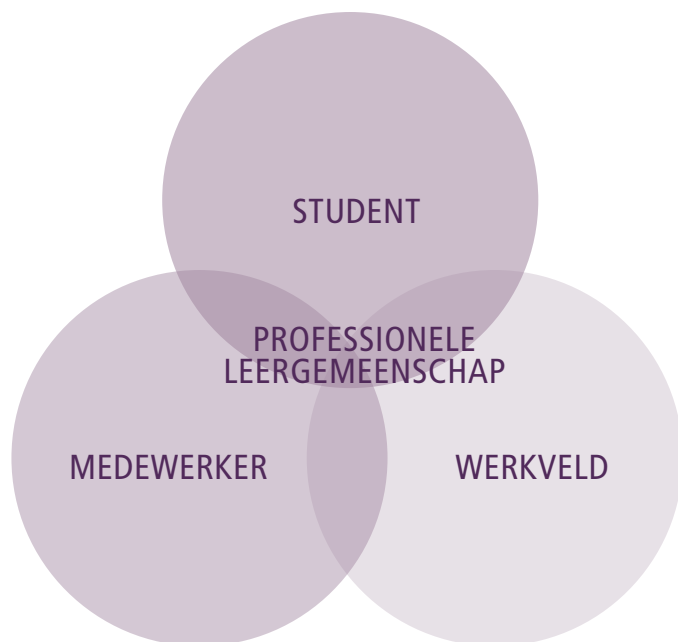
1.2 Waarom een informatievoorziening strategie?

Informatievoorziening legt een belangrijke verbinding tussen Fontys Focus 2020, organisatiedoelen, opvattingen en verwachtingen van gebruikers en informatietechnologie. De informatievoorziening strategie speelt een belangrijke faciliterende functie om deze verbinding te realiseren. Verder geeft de strategie inzicht in de toekomst van de informatievoorziening binnen Fontys en wat nodig is om dat met passende voorzieningen te realiseren. De strategie is samengesteld op basis van een documentanalyse en de opvattingen en verwachtingen van diverse stakeholders bij de invulling van de toekomstige informatiebehoefte.

Informatievoorziening omvat alle activiteiten met betrekking tot het verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens. Dit is gericht op het verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het doen functioneren en het beheersen van een organisatie alsmede ten behoeve van het afleggen van verantwoording.

(Leijnse, 2011)

Uitgangspunt voor de informatievoorziening strategie is het waarmaken van de ambities en doelstellingen in Fontys Focus 2020. Dit gebeurt door samenhangende dienstverlening die zich richt op het optimaal faciliteren van studenten, medewerkers en werkveld, die samenwerken in een professionele leergemeenschap.

1.3 Leeswijzer

In dit document wordt in hoofdstuk 2 de Fontysvisie op informatievoorziening, in relatie tot Fontys Focus 2020, besproken. In hoofdstuk 3 volgt een beschrijving van de informatievoorziening strategie, die nodig is om de visie op informatievoorziening te realiseren. Hoofdstuk 4 eindigt met de realisatie, inspiratiebronnen en een begrippenlijst.

2. VISIE OP INFORMATIEVOORZIENING

De wereld verandert in een hoog tempo, maar het is onduidelijk wat de veranderingen precies gaan zijn. Hierdoor verandert ook de omgeving van Fontys. Met de ontwikkeling van Fontys Focus 2020 heeft Fontys een visie op haar koers, profilering in de maatschappij en werkveld en de (talent)ontwikkeling van studenten. Hierbij speelt informatie een belangrijke rol.

Om de Fontys Focus 2020 ambities te bereiken zijn informatievoorzieningen nodig die studenten, docenten, onderzoekers, andere medewerkers en het werkveld aanspreken. Daarom is een informatievoorziening strategie opgesteld die inspeelt op de veranderende belevingswereld van studenten en docenten, technologische veranderingen en de veranderende omgeving van het hoger onderwijs en werkveld.

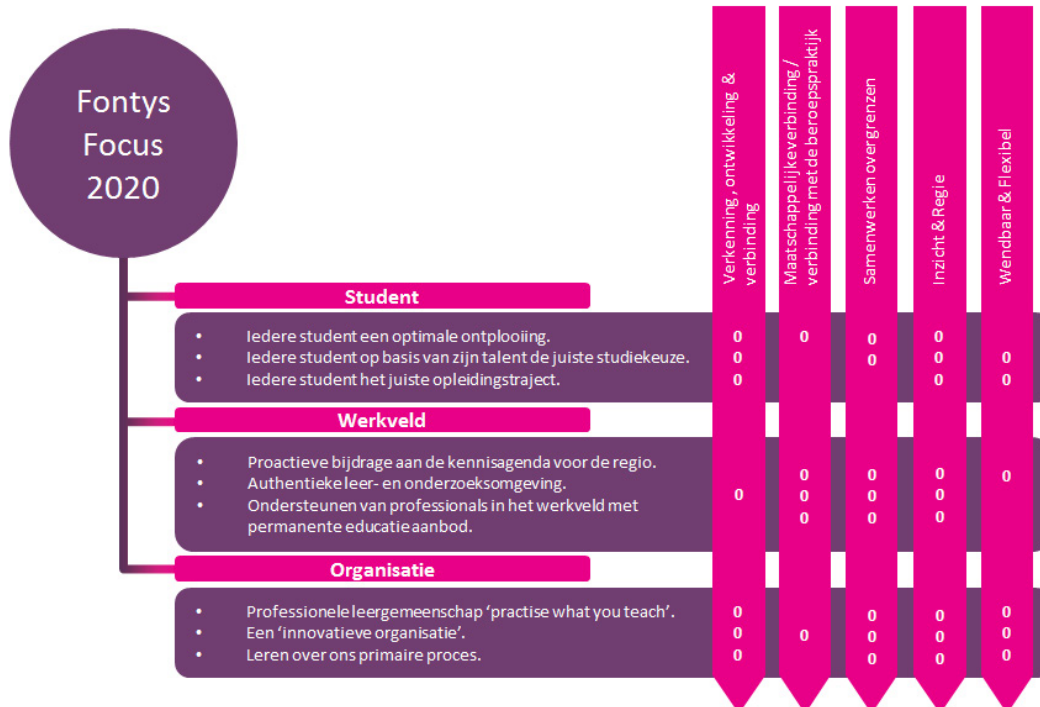
In de onderstaande figuur staan de ontwikkeldoelstellingen met betrekking tot student, werkveld en organisatie, zoals die beschreven staan in Fontys Focus 2020. Aan de hand van verzamelde opvattingen en verwachtingen tijdens het informatievoorziening strategie traject zijn vijf richtinggevende thema's gedefinieerd.

Deze thema's vormen samen de inrichting van de informatievoorziening en door op deze thema's te focussen kunnen de ontwikkeldoelstellingen gerealiseerd worden.

De vijf thema's zijn:

1. Talentverkenning, ontwikkeling & verbinding
2. Maatschappelijke verbinding / verbinding met de beroepspraktijk
3. Samenwerken over grenzen
4. Inzicht & regie
5. Wendbare & flexibele organisatie

In de volgende paragrafen volgt een omschrijving per thema met de bijbehorende informatievoorziening ambities per thema en een schets van wat dit mogelijk betekent in 2020.

“

2.1 Talentverkenning, ontwikkeling & verbinding

“Talentverkenning, ontwikkeling en verbinding” is het optimaal faciliteren van student, medewerker en werkveld in het ontdekken van persoonlijke talenten, het faciliteren in de ontwikkeling van deze talenten en het daarvoor faciliteren van de verbinding tussen elk van deze doelgroepen. Denk hierbij aan student – student, student – docent, student – lector, lector – organisatie, student – organisatie en medewerker – medewerker.

”

BEELDEN UIT DE PRAKTIJK: IN 2020...

maken we gebruik van vernieuwende / innovatieve toepassingen om talenten te ontwikkelen en verbinden

worden moderne onderwijsvormen toegepast

maken we maximaal gebruik van alle talenten die aanwezig zijn binnen Fontys

Informatievoorziening ambities

- Vernieuwing van het onderwijs wordt gefaciliteerd zodat docenten in opleidingsteams maximaal aandacht kunnen geven aan het begeleiden van studenten in hun leerproces.
- De talenten van studenten, lectoren, docenten en andere medewerkers zijn inzichtelijk voor relevante doelgroepen.
- Talenten worden onderkend en kunnen verder worden ontwikkeld.
- Talentontwikkeling wordt gefaciliteerd door de verbinding van vraag en aanbod tussen verschillende stakeholders (student, lector, medewerker en werkveld).
- Studenten worden gefaciliteerd in de keuze van een persoonlijk studiepadi dat past bij hun talenten.
- Aanwezigheid van samenhang van talenten wordt verbonden aan mogelijke opleidingsrichtingen, inclusief adviezen.
- Keuzes in het leertraject worden voortdurend gekoppeld aan talenten en ontwikkelpotentieel.

Wat betekent dit mogelijk in 2020?

- Studenten beschikken over een online talentenportfolio dat ze gedurende de studie vormen door het ontwikkelen van hun talenten. De ontwikkeling van talenten kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het volgen van klassikaal onderwijs, online onderwijs, het uitvoeren van opdrachten in living labs of in het werkveld. Het talentenportfolio geeft de student inzicht in de ontwikkelde talenten en het studiepadi dat hij/zij volgt.
- Docenten, lectoren en andere medewerkers beschikken over een vergelijkbaar talentenportfolio waarmee hun talenten inzichtelijk worden voor de organisatie. Het portfolio vormt daarnaast een belangrijke basis voor accreditatie en inzetplanning.
- Studenten krijgen online en offline ondersteuning in het vinden en volgen van een gepersonaliseerde studieloopbaan. De online middelen sluiten aan op de techniek die de student dagelijks gebruikt, zoals een vraag stellen via WhatsApp, geautomatiseerde suggesties op basis van vergelijkbare studieprofielen en “editors’ picks”, ofwel suggesties van ervaren loopbaanbegeleiders.
- Studenten beschikken over online mogelijkheden om op zoek te gaan naar talenten en competenties. Hiervoor zijn faciliteiten verbonden aan het talentenportfolio zoals online vragenlijsten, online games, online feedback (360°, continu), adviezen van Fontysdocenten en bedrijfsbegeleiders.
- Studenten kunnen een praktijkopdracht zoeken. Hiervoor beschikken ze over verschillende hulpmiddelen, zoals:
 - o Een Fontysbrede opdrachtenpagina waarop docenten, lectoren, organisaties en bedrijven opdrachten kunnen aanbieden. Op deze pagina krijgt de student een suggestie voor de best passende opdrachten bij zijn/haar loopbaan. Daarnaast biedt de pagina ruimte voor opdrachten die door multidisciplinaire studententeams ingevuld kunnen worden.*
 - o Een overzicht van praktijk cases die in verschillende living labs, professionele ateliers, werkplaatsen en innovatiecentra behandeld worden, met de mogelijkheid tot inschrijving.*
 - o Geautomatiseerde matching hulpmiddelen die gevraagd en ongevraagd onderwijs- en onderzoekmodules aanbieden aan de student op basis van zijn/haar talenten en ontwikkeldoelen.*

“

2.2 Maatschappelijke verbinding / verbinding met de beroepspraktijk

“Maatschappelijke verbinding / verbinding met de beroepspraktijk” betreft het leveren van een proactieve bijdrage aan de kennisagenda van de regio en het tonen van maatschappelijke betrokkenheid. De beroepspraktijk is inhoudelijk betrokken bij de ontwikkeling van de professional van de toekomst en het vormen en realiseren van de (regionale) onderzoeksagenda. Ook spreekt Fontys studenten en de beroepspraktijk aan door een sterke (ver)binding met ontwikkelingen in de wereld om ons heen.

”

BEELDEN UIT DE PRAKTIJK: IN 2020...

legt Fontys duurzame verbindingen met het werkveld en maatschappij

delen we onze kennis, zodat studenten, docenten, werkveld en maatschappij kunnen profiteren van praktisch onderzoek van onze studenten

sluiten de voorzieningen aan op de belevingswereld van de student

Informatievoorziening ambities

- Studenten worden bewust en vaardig in '21th century skills' / 'New World Competences'. Dit betekent dat ze digitale burgers van de toekomst zijn.
- De regio profiteert van de kennis binnen Fontys (onder andere door het beschikbaar stellen van kennisbronnen en dissemineren van onderzoek) door praktische en vernieuwende methoden van kennisdeling.
- We bieden een opleidingsaanbod dat eenvoudig kan worden verrijkt met aanbod van collega-instellingen, leerervaringen in onderzoek en leerervaringen in het werkveld.
- Fontys faciliteert een duurzame relatie met partners uit het werkveld en de regio.

Wat betekent dit mogelijk in 2020?

- Fontys beschikt over i-faciliteiten die inzicht geven in belangrijke wetenschappelijke informatiebronnen en die het mogelijk maken (open) onderzoeksgegevens op te slaan, te transporteren, verwerken, visualiseren, delen, archiveren en te ontsluiten. Hiermee wordt multidisciplinair onderzoek gefaciliteerd binnen en buiten Fontys.
- Fontys deelt digitaal de informatie over geplande, lopende en afgeronde onderzoeken en biedt online de mogelijkheid aan werkveldpartners om samen vorm te geven aan het onderzoeksportfolio.
- Fontys beschikt over online hulpmiddelen die het mogelijk maken om in nauwe samenwerking met werkveldpartners en kennispartners vorm te geven aan:
 - o Kennisagenda / kennisthema's*
 - o Curriculum en onderwijsontwikkeling*
- Fontys beschikt over faciliteiten om (open) online onderwijs in te zetten en te integreren in het onderwijsaanbod. Daarnaast faciliteert Fontys nieuwe vormen van didactiek door middel van i-faciliteiten die het mogelijk maken op een vernieuwende manier (open) onderwijs aan te bieden.
- Fontys beschikt over i-faciliteiten die het mogelijk maken (open) educational resources te ontwikkelen, op te slaan, te transporteren, verwerken, visualiseren, delen, archiveren en te ontsluiten, om de multidisciplinaire ontwikkeling van onderwijsmateriaal te faciliteren. Daarnaast hebben docenten toegang tot de belangrijkste (open) educational resources om studenten onderwijs aan te kunnen bieden dat aansluit op het studiep pad van de student.
- Studenten worden opgeleid tot een goede digitale burger met de beschikbare Fontys i-faciliteiten.
- Fontys beschikt over een (geautomatiseerde) kennisbank waarin kennis over het werkveld beschikbaar is. Denk hierbij aan waar het werkveld mee bezig is en waarvoor expertise en ondersteuning nodig is. Deze kennisbank kan worden gebruikt voor het matchen van studenten aan kansen in het werkveld.

“

2.3 Samenwerken over grenzen

"Samenwerken over grenzen" is het faciliteren van inhoudelijke samenwerking tussen studenten, docenten, lectoren, andere medewerkers en professionals uit verschillende vakgebieden / domeinen binnen en buiten Fontys, om samen te leren, onderzoeken en ontwikkelen. De informatievoorziening faciliteert onderzoek, onderwijsinhoudelijke en onderwijsondersteunende samenwerking binnen en buiten Fontys en geeft zo invulling aan Fontys Focus 2020.

”

BEELDEN UIT DE PRAKTIJK: IN 2020...

werken studenten van verschillende domeinen samen in multidisciplinair projectonderwijs

kunnen studenten van verschillende instituten eenvoudig samen projecten uitvoeren in en met het werkveld

weet het werkveld lectoraten binnen Fontys te vinden om inhoudelijk samen te werken

Informatievoorziening ambities

- Studenten, docenten, lectoren, andere medewerkers en werkveldpartners worden optimaal ondersteund in samenwerken, leren en onderzoeken in multidisciplinaire teams. Bijvoorbeeld in centers of expertise of het gezamenlijk gebruik van laboratoria.
- Docenten en lectoren zijn in staat onderwijs- en onderzoeksmaterialen proactief binnen en buiten de instelling te delen.

Wat betekent dit mogelijk in 2020?

- Studenten, docenten, lectoren en andere medewerkers beschikken over (een) virtuele samenwerkingsomgeving(en) om onderling en met andere instellingen en bedrijven te kunnen samenwerken. Hiermee heeft Fontys toegang tot een omgeving die diverse communicatiemiddelen, zoals virtual conferencing, beeldbellen en messaging faciliteiten combineert. Deze omgeving heeft de faciliteit om documenten / informatie op te slaan, te transporteren, verwerken, visualiseren, delen, archiveren en te ontsluiten. De faciliteiten bieden functionaliteiten die marktconform zijn, zoals Dropbox. Deze samenwerkingsomgeving is praktisch bruikbaar in professionele ateliers, werkplaatsen, living labs en innovatie centra zodat de faciliteit Fontysbreed toepasbaar is.
- Fontys beschikt over i-faciliteiten die programma- en projectmatig werken binnen de organisatie mogelijk maken, zodat de organisatie op programmatisch niveau invulling kan geven aan haar ontwikkeldoelstellingen.
- Fontys beschikt over i-faciliteiten die multidisciplinair samenwerken, het delen van materiaal in onderzoek en ontwerp van onderwijsmateriaal ondersteunen (zie ook maatschappelijke verbinding / verbinding met de beroepspraktijk).
- Om onder andere studentmobiliteit optimaal te kunnen faciliteren, werkt Fontys nauw samen met kennisinstellingen binnen Nederland en Europa. Hiervoor is Fontys aangesloten op nationale en internationale uitwisselingsfaciliteiten die het mogelijk maken betrouwbaar en veilig informatie uit te wisselen. Daarnaast proberen we in samenwerking voordeel te behalen op het gebied van onderzoek, onderwijsontwikkeling, onderwijsmateriaal en inkoop.
- Studenten en medewerkers van verschillende instituten/diensten worden gestimuleerd om over de eigen grenzen heen met elkaar samen te werken. Instituut- en dienstoverstijgende voorzieningen maken dit mogelijk.
- Fontys beschikt over een kennisomgeving waarin kennis over relevante wet- en regelgeving up to date wordt gehouden om grensoverschrijdende samenwerking maximaal te faciliteren en drempels in deze samenwerking te verlagen of weg te nemen.

“

2.4 Inzicht & regie

“Inzicht & regie” betreft het faciliteren van student, docent, lector en andere medewerker in het geïntegreerd inzien en beheersen van de voor de persoon belangrijke informatie, zodat een ieder op elk moment en elk apparaat inzicht en controle heeft over de voor hem/haar belangrijke (proces)informatie. Kennis en informatie vanuit Fontys is beschikbaar voor doelgroepen buiten Fontys (zoals VO-leerlingen, professionals of bedrijven) om hiermee verbinding te faciliteren. Daarnaast is er Fontysbreed, over alle instituten en diensten heen, inzicht in stuur- en procesinformatie om gezamenlijk de Fontys Focus 2020 ambities te realiseren.

”

BEELDEN UIT DE PRAKTIJK: IN 2020...

heeft de student zicht op zijn/haar persoonlijke studieloopbaan en de keuzes die hij/zij kan maken

faciliteren onze processen een leven lang leren

is informatie over de kwaliteit van het onderwijs vanuit verschillende perspectieven beschikbaar zodat we de kwaliteit van het onderwijs verder kunnen verbeteren

Informatievoorziening ambities

- Studenten, medewerkers en andere stakeholders beschikken (apparaat-, tijd- en plaatsonafhankelijk) over (alle) relevante informatie (ex-ante, ex-post en proces). Deze informatie stelt hen in staat te bepalen waar ze staan, te bepalen welke vervolgstappen te nemen, te reflecteren, te leren en regie te nemen op het realiseren van resultaten.
- De organisatie heeft inzicht in de effectiviteit van onderwijs- en onderzoeksprocessen door het slim samenbrengen van informatie, waardoor we kunnen leren en verbeteren.

Wat betekent dit mogelijk in 2020?

- Studenten beschikken over i-faciliteiten die op elk moment inzicht geven in de voortgang van hun studieloopbaan, de gemaakte keuzes en de mogelijkheden zichzelf te ontwikkelen. Daarnaast kan de student zijn/haar prestaties vergelijken met die van medestudenten, heeft hij/zij inzicht in de ervaringen van andere studenten en kunnen

studenten de competitie met elkaar aangaan.

- Studenten hebben i-faciliteiten ter beschikking die onder andere inzicht geven in:
 - o *Het rooster, afspraken, events en waarop de student zich geabonneerd heeft; dit wordt getoond op een kalender of tijdlijn.*
 - o *Discussies en ontwikkelingen in samenwerkingsomgevingen waarvan de student deel uitmaakt.*
 - o *Online communicatie met docent of studieloopbaanbegeleider.*
 - o *Feedback van o.a. docenten, opdrachtbegeleider(s) en studenten op prestaties van de student.*
 - o *Alle overige documenten, zoals certificaten, werkproducten en beoordelingen, die in de tijd worden geproduceerd en aan het tijdpad van de betreffende student worden toegevoegd.*
- Fontys beschikt over organisatiebrede, betrouwbare en relevante stuurinformatie. Deze informatie geeft docenten en beleidsmakers inzicht in onder andere de kwaliteit van het onderwijs, instroom, doorstroom en uitstroom, inzet van capaciteit en combinaties van deze informatie met studentspecifieke informatie, zoals gemaakte keuzes, studievoortgang en cijfers / beoordeling. Big data analyses bieden mogelijkheden om diverse vormen van data te combineren en te presenteren zodat het onderwijs en de onderwijsondersteunende processen verbeterd kunnen worden.
- Stage / opdrachtbegeleiders beschikken net als de docent en student over een online dashboard waarmee continu communicatie over het leerproces plaatsvindt. Op deze manier kan de student op basis van de feedback regie nemen over zijn/haar leerproces.
- Fontys beschikt over i-faciliteiten die optimaal bijdragen aan de zichtbaarheid en vindbaarheid van Fontys informatie voor belanghebbenden buiten Fontys. Een leerling kan op het moment dat het hem / haar uitkomt het gesprek online aangaan over de mogelijkheden bij Fontys. Professionals uit het werkveld vinden bijvoorbeeld onderzoeksresultaten, mogelijkheden tot samenwerking en (stage)opdrachten en hebben de mogelijkheid om op een praktische manier in contact te komen met de juiste personen.
- Fontysgebouwen zijn slim door de toepassing van vernieuwende technologie. Hiermee is informatie beschikbaar om inzicht te krijgen in bijvoorbeeld het gebruik van ruimten, zodat betere keuzes gemaakt kunnen worden over de benutting ervan. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om de slimme gebouwen aan te passen aan de verschillende onderwijsvormen of in bepaalde ruimten aan het publiek.

“

2.5 Wendbare & flexibele organisatie

Fontys is in staat “wendbaar & flexibel” te acteren zodat:

- snel ingespeeld kan worden op ontwikkelingen in het werkveld en de maatschappij;
- de organisatie continu kan verbeteren, vernieuwen en innoveren;
- het onderzoeksportfolio continu aansluit op de (regionale) onderzoekagenda;
- het onderwijs voor en door studenten flexibel ingericht kan worden (gedifferentieerde routes) / de juiste student op de juiste plek terecht komt.

”

BEELDEN UIT DE PRAKTIJK: IN 2020...

is de informatievoorziening grotendeels geharmoniseerd en is er ruimte voor innoveren, experimenteren en profilering van het unieke karakter van instituten

zijn we in staat om flexibele, persoonlijke studieloopbanen aan te bieden

kan het werkveld eenvoudig stagiaires van verschillende opleidingen vinden

Informatievoorziening ambities

- Onderwijsondersteunende processen zijn Fontysbreed optimaal ingericht waardoor informatie, tijd en middelen doelgericht en flexibel ten behoeve van het onderwijs ingezet worden.
- Processen sluiten aan op (onderwijs)producten en diensten en worden integraal aangestuurd zodat het gewenste resultaat in het primaire proces (onderwijs en onderzoek) kan worden gegarandeerd.
- Het fundament is zodanig ingericht dat vernieuwing van het onderwijs, onderzoek, samenwerkingsverbanden of dienstverlening snel kan worden gevalideerd (pilot) en geïmplementeerd, geëvalueerd en bijgestuurd.
- De organisatie maakt gebruik van informatievoorziening faciliteiten die zo kosteneffectief mogelijk zijn en constant doorontwikkeld worden om de steeds sneller wijzigende behoeften van de gebruiker bij te houden (IT-sourcing).

Wat betekent dit mogelijk in 2020?

- Fontys beschikt over onderwijs i-faciliteiten die alle mogelijke vormen van onderwijs (didactiek) mogelijk maken. Denk hierbij aan online leerplatform(en), aansluiting op MOOC(s), audio & video faciliteiten en digitaal toetsen (formatief en summatief).
- Studenten krijgen eenduidig inzicht in het complete curriculum portfolio van alle opleidingen en vakken omdat Fontys beschikt over een i-faciliteit die dat mogelijk maakt. Mogelijke leerwegen in het portfolio zijn inzichtelijk zodat hiermee interne en externe studenten inzicht hebben in vakken / modules die aansluiten op hun persoonlijke ontwikkelpad.
- Studenten kunnen hun ontwikkeldoelen kenbaar maken omdat Fontys beschikt over een geautomatiseerde voorziening waarmee middels scenario's de certificeerbaarheid van de samenstelling van ontwikkelpakketten getoetst kan worden.
- Fontys beschikt over een platform waarin eenvoudig nieuwe onderwijsmodules en onderwijsvormen kunnen worden geïmplementeerd en geconfigureerd, waardoor een laagdrempelige en snelle 'time-to-market' van nieuwe onderwijsmodules en onderwijsvormen wordt gerealiseerd.
- Fontys beschikt over geavanceerde zoekfaciliteiten in interne en externe data zodat informatie optimaal beschikbaar is voor bijvoorbeeld studenten. Denk hierbij aan een online faciliteit om snel te zoeken in online kennisdatabases.
- Fontys beschikt over professionele en stabiele ondersteunende i-faciliteiten ten behoeve van het onderwijs, denk hierbij aan faciliteiten voor: inschrijving, roosteren, inzetplanning en onderwijsplanning.
- Fontys beschikt over eenduidige gegevensdefinities en uitwisselstandaarden die aansluiten op nationale en internationale standaarden zodat gegevens en informatie uitgewisseld kunnen worden.
- Fontys sluit aan op nationale en mogelijk internationale voorzieningen die faciliteren in het toetsen en certificeren van onderwijs. Denk hierbij aan auteursomgevingen, itembanken en het afnemen van digitale toetsen en voorzieningen voor elders verworven competenties.
- Fontys heeft een open omgeving waardoor ook onderwijs- en onderzoekmodules van derden (nationaal en internationaal) kunnen worden gekoppeld en onderdeel kunnen vormen van het totale aanbod.
- Fontys heeft een voorziening waarbij de complexiteit van geldstromen voor de bekostiging van onderwijs en onderzoek uit allerlei mogelijke bronnen wordt beheerd en afgerekend, ter bevordering van flexibilisering en onderwijs op maat.

3. INFORMATIEVOORZIENING STRATEGIE

In de voorgaande hoofdstukken kwamen het belang van een informatievoorziening strategie, de visie en de ambities van Fontys op het gebied van informatievoorziening aan de orde. In dit hoofdstuk worden de visie en ambities aan elkaar verbonden, om vervolgens te bepalen hoe deze verbinding waargemaakt kan worden.

3.1 Doelstelling

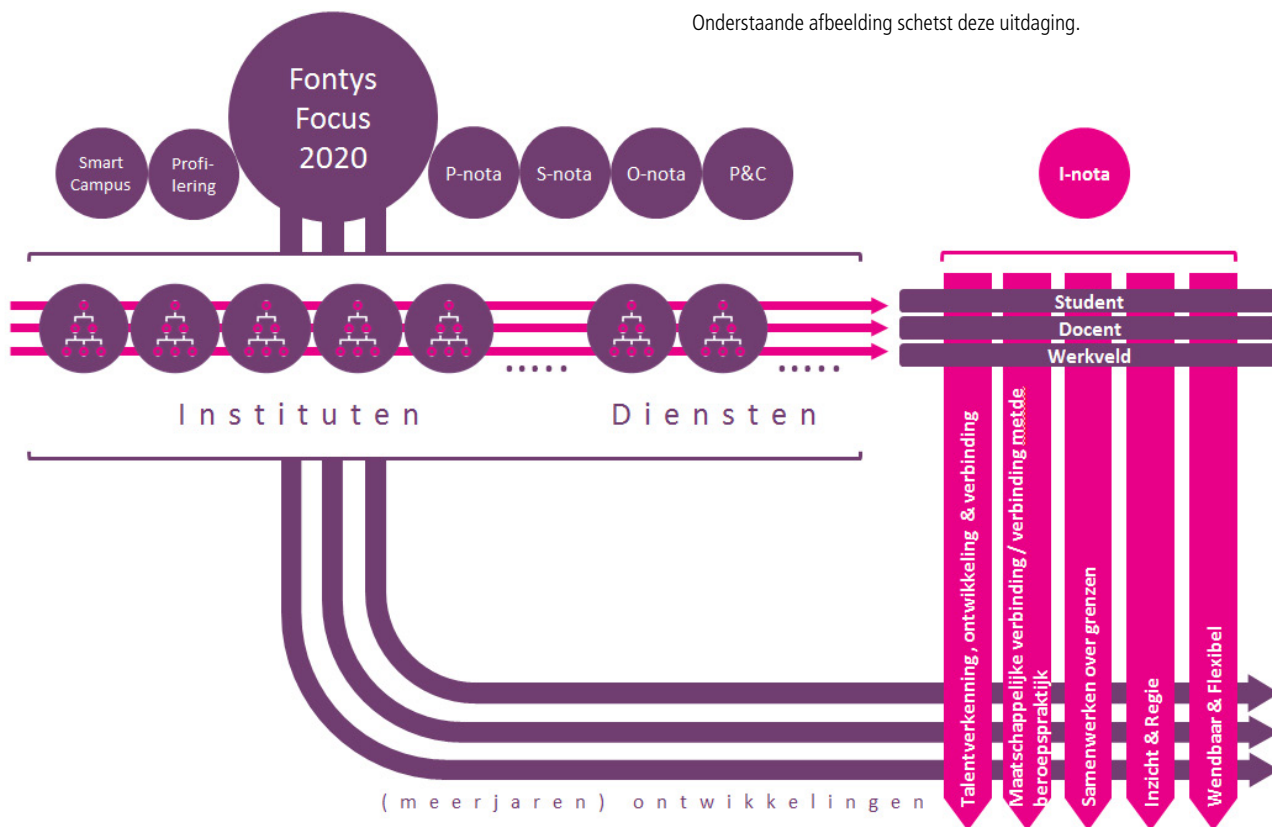
De Fontys informatievoorziening betreft alle informatie die nodig is voor het onderwijs, het onderzoek en de bedrijfsvoering. Het betreft alle informatie binnen instituten, diensten en bij de samenwerking met het werkveld. De ontwikkeldoelstellingen zoals verwoord in Fontys Focus 2020 vragen om een passende informatievoorziening. Ons gezamenlijke doel is:

“Het in onderlinge samenhang realiseren van de Fontys doelen waarbij de studenten, docenten, lectoren, andere medewerkers en het werkveld als eindgebruiker van informatie centraal staan. Zodat informatievoorziening een integraal en naadloos onderdeel uitmaakt van Fontys als geheel.”

In het realiseren van dit doel staan we als Fontys voor een belangrijke uitdaging:

“Het vanuit onze gezamenlijke ambities (Fontys Focus 2020) realiseren van integraliteit tussen ontwikkelingen (projecten) van instituten en diensten met aandacht voor onderwijs en onderzoek, gericht op de student, docent, lectoren, andere medewerkers en het werkveld, zonder afbreuk te doen aan de kleinschaligheid van het onderwijs welke binnen Fontys een belangrijke rol speelt.”

Onderstaande afbeelding schetst deze uitdaging.

Deze uitdaging vraagt om sturing / regie zodat in balans tussen inhoud, vernieuwen in samenhang en verbindend samenwerken vorm wordt gegeven aan de realisatie van de ambities van Fontys, instituten en diensten.

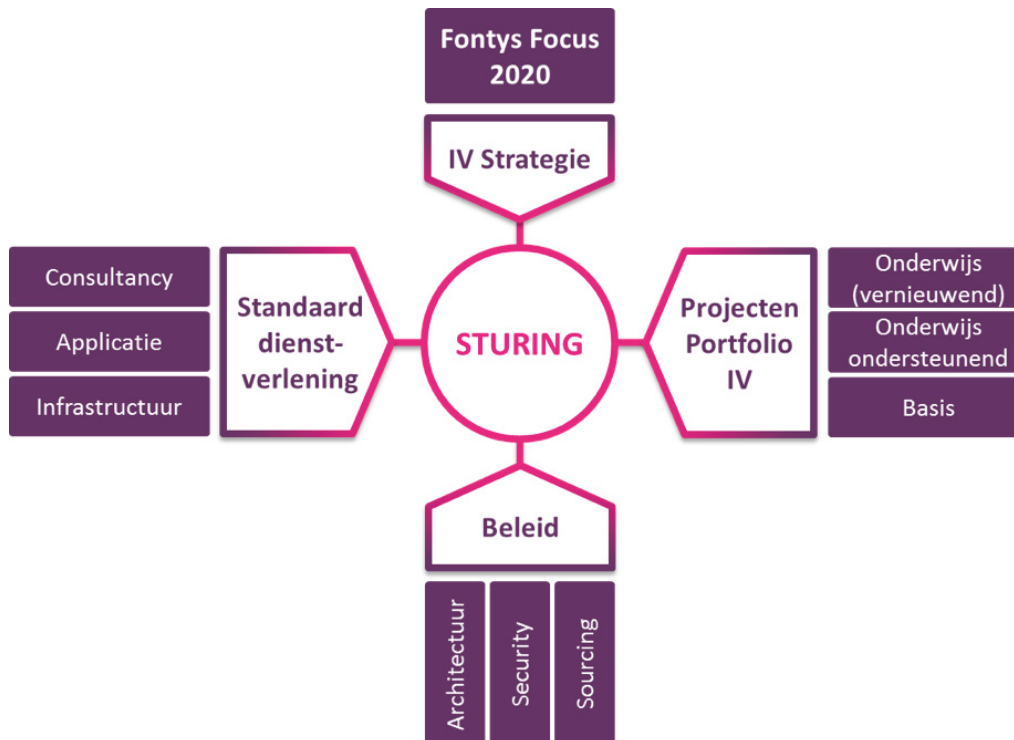
- Inhoud:** Eisen en wensen van gebruikers met betrekking tot de invulling van de informatiebehoefte.
- Samenhang:** Organisatiebrede verbinding en integraliteit in organisatie, proces en informatie, de juiste keuzes maken, bewaken van integraliteit en volgordelijkheid.
- Samenwerken:** Verbindend samenwerken met focus op ons toekomstperspectief.

Sturing en regie staan dus centraal zodat passende informatievoorziening wordt gefaciliteerd en gerealiseerd, om de ambities van Fontys, instituten en diensten te bereiken. In onderstaande afbeelding wordt geïllustreerd waarop sturing gewenst is.

3.2 Verbindend samenwerken (governance)

De Fontys informatievoorziening governance geeft zicht op hoe we binnen Fontys sturing / regie voeren. We maken hiervoor afspraken, generieke processen, procedures en werkwijzen om te kunnen focussen op wat er toe doet: het faciliteren en realiseren van passende informatievoorziening.

Binnen Fontys bestaan de individuele belangen per instituut, echter dit weerhoudt ons er niet van de gezamenlijkheid te zoeken, te vinden en op basis daarvan keuzes te maken. Individuele behoeften worden daarmee ondergeschikt aan behoeften die gedragen worden door de organisatie.

3.2.1 Sturing op informatievoorziening strategie

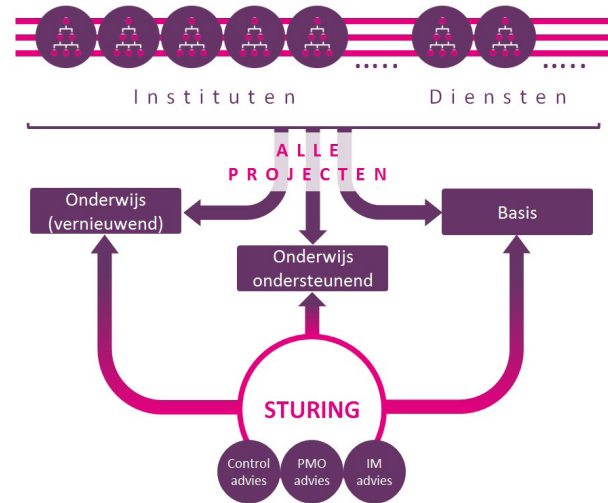
De informatievoorziening strategie geeft met ambities binnen thema's (besproken in hoofdstuk 2), focus en richting aan de toekomstige informatievoorziening binnen Fontys. Deze samenhangende thema's bieden invulling aan de realisatie van de informatievoorziening ambities en daarmee de Fontys Focus 2020 ambities.

Wat betekent dit richting 2020?

- De commissie IM, IT & Control valideert periodiek onze richting en kaders, zodat we wendbaar en flexibel blijven in onze aansturing. Concern informatiemanagement adviseert de commissie op basis van beleidsevaluatie.
- In de jaarlijkse contractering- en rapportagecyclus wordt aandacht besteed aan informatievoorziening door middel van de MACON en het informatiebeleidsplan (per instituut/dienst).
- Fontys geeft programmatisch invulling aan de realisatie van het projectenportfolio. Programma's worden samengesteld ter verbetering van de informatievoorziening gericht op talentontwikkeling, verbinding met beroepspraktijk, samenwerking, inzicht & regie en flexibele organisatie.
- Instituten en diensten dragen de verantwoordelijkheid om inzicht & regie te verkrijgen in processen, procedures en bedrijfsregels binnen de grenzen van het instituut in samenhang met de overige instituten en diensten. Hiermee ontstaat inzicht en ruimte voor het toepassen van generieke processtappen.
- Concern informatiemanagement voert de benodigde administratieve organisatie uit ter facilitering van het informatiemanagement netwerk en formuleert haar adviezen en beleid op basis van input uit het netwerk.

3.2.2 Sturing op projecten

Projecten en projectinitiatieven spelen een belangrijke rol in de realisatie van de ontwikkeldoelstellingen beschreven in Fontys Focus 2020 en specifieke doelen binnen instituten of diensten. Tegenwoordig komt in vrijwel elk project informatievoorziening aan de orde. Om integraliteit van de informatievoorziening tussen deze projecten te realiseren is het noodzaak inzicht, overzicht en regie te verkrijgen over alle initiatieven en projecten met informatievoorziening component welke binnen Fontys spelen of gaan spelen. Hierbij speelt programma- en projectsturing op diverse niveaus een belangrijke rol (zie figuur hiernaast).

Door ons te organiseren en de verantwoordelijkheden te beleggen op drie niveaus (richten, inrichten en verrichten) voorkomen we onnodige complexiteit in besturing. Dit richten we in met onder andere de volgende gremia:

- College van Bestuur (formele vaststelling)
- Portfolio board / commissie IM, IT & Control (adviseert College van Bestuur)
- Portfolio Management Office (PMO)
- Adviesorganen: Control, Informatiemanagement (IM), Kernteam Architectuur en Informatiebeveiliging & Privacy
- Per programma / project een stuurgroep
- Per proces één (gemandateerd) proceseigenaar.

STUDIEPARK

Wat betekent dit richting 2020?

- Het eigenaarschap van programma's en projecten ten behoeve van het onderwijs wordt gedragen door vertegenwoordiging vanuit een of meerdere instituten. Een portfolio board adviseert het College van Bestuur over de prioriteit en volgordelijkheid van business cases en projectvoorstellen met een informatievoorziening component. Het College van Bestuur stelt het projectportfolio periodiek (formeel) vast op basis van het advies van de portfolio board / commissie IM, IT & Control.
- De portfolio board adviseert over projectuitzonderingen, afwijkingen van kaders en richtlijnen of GO/NO-GO momenten en het aanpassen van de prioriteit en volgordelijkheid van overige projecten. De board / commissie rapporteert alle uitzonderingen aan het College van Bestuur voor (formele) besluitvorming. De projecteigenaren en stuurgroepen blijven verantwoordelijk voor het betreffende project.
- Projectsturing vindt plaats vanuit instituten in de vorm van een programma en/of project stuurgroep en eenduidig proceseigenaarschap. Het gebruikersperspectief staat centraal.
- Het Project Management Office stelt kaders en richtlijnen op ten behoeve van een eenduidig en ondubbelzinnig proces, procedures en werkwijzen van initiatief naar project, projectuitvoering / realisatie en gerelateerde sturingsmechanisme.
- Studenten en medewerkers zijn expliciet vertegenwoordigd in projecten met een informatievoorziening component. Hierdoor is de eindgebruiker vertegenwoordigd in het project. En wordt de ontwikkeling vanuit 'customer journeys' opgestart.
- Alle informatievoorziening initiatieven, vooronderzoeken, business cases, projectvoorstellen en projectplannen binnen Fontys worden geregistreerd bij het Project Management Office. Het Project Management Office beoordeelt op de kaders en richtlijnen voor projecten en projectuitvoering / realisatie. Het Project Management Office draagt tevens zorg dat het project portfolio ingevuld en onderhouden wordt in een voortschrijdende planning. Dit overzicht is noodzakelijk om inzicht te verkrijgen en prioriteitstelling mogelijk te maken.
- Alle goedgekeurde projecten met informatievoorziening component rapporteren maandelijks aan de stuurgroep respectievelijk de portfolioboard door op een vastgesteld tijdstip en volgens een standaard format de rapportage bij het Project Management Office in te dienen.
- Een expert panel valideert / beoordeelt of vernieuwingen onderdeel van de innovatie pijplijn uit mogen maken. Het expert panel beschikt over de mogelijkheden om binnen kaders een beperkt budget toe te kennen.

3.2.3 Sturing op beleid

Beleid omvat inrichtingskaders die van toepassing zijn op Fontys als geheel. Kaders die sturing geven aan de uitvoering en realisatie van de informatievoorziening, de informatievoorziening ambities en de Fontys ambities. Regievoering in de vorm van eigenaarschap van het beleid, beleidsvorming, naleving van beleid, beleidsevaluatie en vaststelling van beleid zijn randvoorwaardelijk voor succes.

Wat betekent dit richting 2020?

- De IT organisatie is gedelegeerd eigenaar van het beleid, beleidsvorming, naleving van beleid en beleidsevaluatie op het gebied van (Enterprise) architectuur, informatiebeveiliging (security), IT sourcing en innovatie. De commissie IM, IT & Control adviseert het College van Bestuur met betrekking tot vaststelling en monitort de uitvoering. Het College van Bestuur stelt het beleid vast.
- Projecten met een informatievoorziening component worden altijd door concerninformatiemanagement getoetst op informatievoorziening kaders en richtlijnen (architectuur, beveiliging, sourcing en overeenkomstige projecten).
- Het kernteam architectuur, bestaande uit de Enterprise architect, concernarchitecten en instituut informatiemanagers met het aandachtsgebied architectuur, valideert architectuurrichtlijnen en stelt project startarchitecturen op voor projecten.

3.2.4 Sturing op standaard dienstverlening

Dienstverlening vanuit het perspectief van de informatievoorziening betreft in deze context de (standaard) dienstverlening van de IT organisatie. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de IT organisatie de centrale regie heeft over IT binnen Fontys. Hierbij maken we een onderscheid tussen basis, generiek en specifiek:

- Basis: standaarddiensten zoals het faciliteren van HR en financiële processen.
- Generiek (onderwijsondersteunend): standaarddiensten die onderwijsondersteunende processen faciliteren en waar mogelijk onderwijsprocessen. De processtappen zijn generiek, de bedrijfsregels bieden ruimte voor specificiteit.
- Specifiek (onderwijsvernieuwend): producten en diensten die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van het onderwijs, bijvoorbeeld muzieksoftware voor studenten aan Fontys Rockacademie.

Wat betekent dit richting 2020?

- De Dienst IT voert regie op de basis, generieke en specifieke dienstverlening aan Fontys als geheel.
- De Dienst IT is een organisatie die eigenaarschap heeft en neemt op het gebied van de techniek (infrastructuur & applicatie), architectuur, sourcing, informatiebeveiliging en innovatie.

3.3 Projecten Portfolio IV (portfoliomanagement)

Met project portfoliomanagement zoeken we balans tussen het belang van projecten met een informatievoorziening component en de inzet van mens en middelen op deze projecten binnen Fontys als geheel. Hierbij maken we een afweging tussen verschillende projecten. Uitgangspunt is haalbaarheid en uitvoerbaarheid van zowel het project als het gehele portfolio dat afgestemd wordt op de Fontys Focus 2020 ambities. De projecten met informatievoorziening component worden geregistreerd en uitgezet op een roadmap waarbij onderlinge afhankelijkheden in kaart worden gebracht.

Wat betekent dit richting 2020?

- Ten behoeve van een Fontysbreed overzicht van initiatieven en projecten met een informatievoorziening component melden we alle initiatieven, vooronderzoeken, business cases, projectvoorstellen en projectplannen met informatievoorziening component op een eenduidige manier. Ook rapporteren we op een eenduidige manier over de voortgang en eventuele afwijkingen.
- Om op een passende manier richting en invulling te geven aan de inzet van de Fontys informatievoorziening toetsen we alle initiatieven op:
 - o strategische relevantie, de bijdrage in realisatie van de Fontys ambities;*
 - o de toegevoegde waarde aan Fontysbrede belangen ofwel de grootste gemeenschappelijke behoefte. Voor individuele projecten het streven naar maximale aansluiting op een gemeenschappelijk doel of de mogelijkheid om het initiatief Fontysbreed toepasbaar te maken;*

- o de bijdrage aan het oplossen van een probleem of invullen van een kans;*
- o de verbetering van primaire (onderwijs)processen;*
- o de ruimte bieden voor invulling van in het leerproces noodzakelijke behoeften;*
- o externe noodzaak, bijvoorbeeld door gewijzigde wet- en regelgeving.*
- In de prioriteitstelling heeft Fontysbrede informatievoorziening voorrang op instituutspecifieke initiatieven. Tenzij geconstateerd is dat het instituutspecifieke project niet voor andere instituten toepasbaar is of zou kunnen worden en gerealiseerd kan worden door de afname van alleen standaard IT-dienstverlening.
- Periodieke beoordeling van het portfolio zodat Fontys als organisatie systematisch leert, wendbaar en innovatief is. Dit ook ruim nadat projecten zijn afgerond om te leren van de optimalisatie en batenrealisatie fase.
- Inzicht per initiatief in de verschillende criteria en het vaststellen van een weging van deze criteria.
- Inzicht verkrijgen en behouden in informatiebehoefte / knelpunten die (mogelijk) leiden tot nieuwe initiatieven.
- Afspraken betreffende de realisatie van de roadmap, waarbij een passende inzet van mens en middelen binnen Fontys een belangrijke rol spelen. De Dienst IT geeft zelf vorm aan een roadmap van niet functionele grondslag (bijvoorbeeld reguliere vervanging van hardware).

3.4 (Informatievoorziening) beleid

In beleid en de gerelateerde kaders en richtlijnen vanuit informatievoorziening perspectief maken we een onderscheid tussen:

- Architectuur
- Security (informatiebeveiliging)
- Business Intelligence
- Sourcing
- Innovatie

3.4.1 Vernieuwen in samenhang (architectuur)

De verandering van de wereld om ons heen vraagt om aanpassing en een proactieve houding van Fontys. Fontys Focus 2020 vraagt, tezamen met deze veranderingen, om een herinrichting van organisatie, processen, procedures, culturen, competenties, systemen, data, gebieden, gebouwen en technieken om de realisatie van de ambities te faciliteren. Daarbij dient de inrichting van processen, systemen, gebouwen en dergelijke blijvend flexibel te zijn om continu veranderende omstandigheden en ambities vanaf 2020 te accommoderen. De totale samenhang van alle inrichtingsaspecten per 2020 en de toekomstvastheid daarvan is de focus van de Fontys Enterprise Architectuur. Informatievoorziening en applicatielandschap zijn daarbij belangrijke, maar zeker niet de enige componenten. Processen, mensen, gebouwen en fysieke middelen maken aanvullend de Enterprise Architectuur compleet. Informatie zal deze aspecten aan elkaar moeten verbinden. Niet meer alleen als informatiebron voor mensen en processen, maar ook als verbindende laag tussen intelligente gebouwen en ontwikkelingen zoals Internet of Things (leerhulpmiddelen die zelf ook informatie afgeven aan de omgeving of geregistreerd worden in relevante processen).

Algemene uitgangspunten zijn:

- flexibiliteit van de oplossing (snelle time to market van nieuwe onderwijsvormen);
- reduceren en beheersen van de complexiteit;
- duurzaamheid boven korte termijn oplossingen, maar wel;
- op korte termijn al oplossingen bieden met ontwikkelrichting in het achterhoofd;
- in het realiseren van de informatievoorziening strategie nemen we de kaders van de Enterprise Architectuur in acht.

De te ontwerpen Fontys Enterprise Architectuur geeft Fontys op termijn een platform voor behoeften en oplossingen die nog niet bestaan, of waar nog niet over wordt nagedacht. We investeren in de wendbaarheid en flexibiliteit en zorgen voor een solide generieke basis onder de verschillende instituten en diensten. Voor studenten, docenten en het werkveld is de organisatiestructuur van Fontys van ondergeschikt belang. Zo kan een student in 2020 bijvoorbeeld verschillende modules uit verschillende instituten kiezen en zo een certificeerbaar studiepad volgen. Daarnaast komt bij de Fontys Enterprise Architectuur een focus op onderwijs, het zal voldoen aan wet- en regelgeving en intern beleid, en de architectuur wordt stap voor stap geïmplementeerd.

Ten slotte wordt op een andere manier naar processen en systemen gekeken. Samen met studenten, medewerkers en werkveld stellen wij customer journeys en use cases op. Op basis daarvan worden de onderwijs-, onderzoek-, ondersteuning- en bedrijfsvoeringprocessen (her)ontworpen, gebaseerd op generieke informatie- en datamodellen. Vervolgens wordt gefaseerd en in samenhang vernieuwd door de inrichting van functionele componenten in een geïntegreerd IT landschap met een eenduidige gebruikersinterface. Bij elke ontwikkelstap is sprake van co-creatie op alle niveaus door de belanghebbenden vanuit de onderwijsorganisatie, eindgebruikers, experts, partners en IT organisatie.

Wat betekent dit richting 2020?

- Realiseren van een Fontys Enterprise Architectuur, een service georiënteerde architectuur, als vertaling van Fontys Focus 2020.
- Projecten convergeren in oplossingsrichting naar de Fontys Enterprise Architectuur.
- Projecten richten zich op de organisatievraag "hoe willen eindgebruikers (studenten, docenten, andere medewerkers, partners en werkveld) werken/communiceren?" Dit realiseren we door gebruik van Customer Journeys en het modelleren van de gewenste toekomstige processen.
- Projecten besteden niet meer systemen aan, maar richten zich op de eenduidige definitie en inrichting van processen en eventuele selectie van componenten in het service georiënteerde landschap.
- Geselecteerde systemen (componenten/services) moeten te allen tijde gekoppeld kunnen worden aan de (nog te selecteren) Fontys Enterprise Service Bus.
- Waar mogelijk worden systeemcomponenten op hergebruik geselecteerd.
- De architectuur wordt stapsgewijs opgebouwd, waardoor direct toegevoegde waarde ontstaat en we intussen kunnen leren van iedere stap.

3.4.2 Informatiebeveiliging

Het doel van informatiebeveiliging (IB) is het verkrijgen van een betere digitale weerbaarheid in de open leergemeenschap waarin Fontys zich bevindt. Het is daarmee van belang voor de legitimiteit en continuïteit van het onderwijs en Fontys als kennisinstelling. Denk hierbij aan het optimaliseren van de betrouwbaarheid van digitale toetsresultaten, het minimaliseren van fraude, het optimaliseren van de continuïteit van het onderwijsaanbod en betrouwbare omgang met persoonsgegevens. Onvoldoende aandacht voor informatiebeveiliging kan leiden tot reputatie-, accreditatie- en financiële schade. Fontys gaat zichtbaar aandacht geven aan informatiebeveiliging. Door op een passende manier aandacht te geven kunnen studenten, medewerkers en werkveld acteren in een informatieveilige leer- en werkomgeving. Informatiebeveiliging maakt tevens deel uit van het speelveld van samenwerking om samen vorm te geven aan de IV strategie en draagt bij aan de kwaliteit van de organisatie.

Informatiebeveiliging betreft alle informatiemiddelen en processen, hierbij zijn drie aspecten van belang:

1. Beschikbaarheid: de informatie is op de gewenste momenten beschikbaar.
2. Integriteit: de informatie is juist, volledig en tijdig aanwezig.
3. Vertrouwelijkheid: de informatie is alleen toegankelijk voor degene die hiervoor bevoegd is.

Binnen Fontys is informatiebeveiliging een ieders verantwoordelijkheid. We streven naar een balans in de driehoek functionaliteit, gebruikersgemak en informatiebeveiliging. Verder wordt door middel van risicoanalyses overzicht en inzicht gegeven in de naleving van het informatiebeveiligingsbeleid per instituut en dienst. Deze risicoanalyses zullen jaarlijks bij alle instituten en diensten worden herhaald. Fontys is eigenaar van de data/informatie die onder haar verantwoordelijkheid wordt geproduceerd.

Wat betekent dit richting 2020?

- Van medewerkers, studenten en derden wordt verwacht dat ze verantwoordelijk zijn voor en actief bijdragen aan het naleven van de digitale veiligheid. Vanuit de lijn dragen leidinggevend de verantwoordelijkheid voor een goede informatiebeveiliging. Vanuit het proces dragen proceseigenaren de primaire verantwoordelijkheid voor een goede informatiebeveiliging van de informatie binnen het betreffende proces.

- Implementatie van het vastgestelde Fontysbrede informatiebeveiligingsbeleid. Het inregelen van een jaarlijkse Fontysbrede PDCA (plan, do, check, act)-cyclus om ervoor te zorgen dat informatiebeveiliging een continu proces is. Onder andere door de implementatie van een eenduidig proces om beveiligingsincidenten te melden, te registreren, af te handelen en erover te rapporteren en vooral om ervan te leren. Bovendien door informatiebeveiliging tijdig te betrekken, omdat het niet eenvoudig achteraf in te bouwen is.
- Regelmatig worden beleid en audits herijkt. Periodiek wordt gezien of men nog op de juiste wijze bezig is de beveiliging te waarborgen. Audits maken het mogelijk het beleid en de genomen maatregelen te controleren op efficiency (controleerbaarheid).
- Studenten, docenten en medewerkers zijn zich bewust (awareness) van informatiebeveiliging om reputatie-, accreditatie- en financiële schade te voorkomen.
- Fontys voldoet aan alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving (waaronder Normenkader Informatiebeveiliging Hoger Onderwijs) en bereidt zich voor om aan opkomende wetgeving tijdig te voldoen.

3.4.3 Business Intelligence

Business Intelligence (BI) draagt bij aan een lerende organisatie. Het presenteren en analyseren van data geeft inzicht in de Fontysorganisatie en helpt om keuzes beter te onderbouwen. Informatievoorziening en in het bijzonder Business Intelligence speelt een cruciale rol in het realiseren van doelen, het ordenen van gegevens en het organiseren van complexiteit met betrekking tot de BI informatie binnen en buiten Fontys. Business intelligence moet zijn van, voor en door studenten en het werkveld.

Business Intelligence richt zich samen met de diensten op het realiseren van een BI informatievoorziening voor de instituten en voor de ondersteunende diensten zelf. Op termijn ook voor de studenten en medewerkers zelf. Er wordt een onderscheid gemaakt in een viertal stromen informatie.

- Informatie om processen in te kunnen richten (vooraf).
- Voorspellen, om te kunnen sturen op processen voor de uitvoering.
- Stuurinformatie, om processen tijdig bij te kunnen sturen tijdens de uitvoering.
- Informatie achteraf, ook wel verantwoordingsinformatie.

Uitgangspunten zijn:

- Business Intelligence is dusdanig ingericht dat het een hoge mate van flexibiliteit faciliteert om continu veranderende behoefte aan inzichten binnen Fontys mogelijk te maken.
- Business Intelligence werkt vanuit een bestaande organisatie: Stuurgroep BI, Klankbordgroep BI en een virtueel Business Intelligence Competence Center (BICC).
- De instituten moeten aansluiting krijgen bij het BICC. Op dit moment zijn alleen de diensten vertegenwoordigd.
- Proces en data eigenaarschap is eenduidig belegd in de organisatie.

Wat betekent dit richting 2020?

Business Intelligence is een belangrijk onderdeel van het kwaliteitsproces binnen Fontys. Met BI willen we binnen de Fontysorganisatie de volgende resultaten bereiken:

- Fontys faciliteren in het daadwerkelijk realiseren van de Fontys Focus 2020 (flexibilisering- en personalisering) ambities.
- Het neerzetten van een toekomst vaste BI architectuur die ook ná 2020 de toekomstige ambities van Fontys kan realiseren.
- Het faciliteren van Fontys door stapsgewijze ontwikkeling naar een informatievoorziening die integraal en naadloos onderdeel is van Fontys als geheel.
- Het inrichten van regie over integrale onderwijs-, onderzoek-, onderwijsondersteuning-, en dienstprocessen.
- Fontys stelt studenten en medewerkers in staat om zelf inzicht te verkrijgen in de eigen voortgang en de mogelijkheid te vergelijken met anderen.

3.4.4 Sourcing

Fontys zet in op persoonlijk en flexibel onderwijs met waardevolle partnerships met het werkveld. Om als organisatie wendbaarder te worden en ons verandervermogen toe te laten nemen, moeten we ook in de realisatie van vernieuwingen wendbaarder, sneller en voorspelbaarder worden. De gebruikersgerichte dienstverlening op basis van efficiënte bedrijfsvoering en onderwijsondersteuning vraagt om een IT organisatie en voorzieningen die samen met de onderwijsorganisatie werkt en vernieuwt. Daarbij is een doordacht sourcing-beleid ondersteunend aan het vrijmaken van resources (geld, mensen, tijd) om te investeren in waarde toevoegende activiteiten.

Sourcing is het organiseren (of inkopen) van functies en/of diensten, waardoor processen effectiever en efficiënter worden georganiseerd en geprofiteerd wordt van ontwikkelingen en innovaties in de markt. Hierdoor kan Fontys:

- maatschappelijke middelen op een effectieve en efficiënte manier inzetten voor het onderwijs;
- blijven aansluiten op veranderende behoeften van eindgebruikers, door gebruik te maken van de mogelijkheden (en doorontwikkelingen) in de markt en daarmee de wendbaarheid te vergroten.

Succesvolle sourcing kan dus leiden tot grotere (gebruikers)tevredenheid, meer flexibiliteit en kostenbesparingen.

Met de sourcing-strategie willen we binnen Fontys de volgende resultaten bereiken:

- effectiever en efficiënter organiseren van processen;
- vergroten van het innovatief vermogen door te profiteren van ontwikkelingen en innovaties in de markt;
- blijven aansluiten op veranderende behoeften van eindgebruikers o.a. door doorontwikkelingen van leveranciers;
- eenduidige, transparante en efficiënte besluitvorming;
- zorgvuldigheid ten aanzien van personeel, beveiliging en beheersbaarheid.

Wat betekent dit richting 2020?

- De IT organisatie formuleert een visie en beleid (kaders en richtlijnen) op het gebied van sourcing, zodat sourcing actief bijdraagt aan de realisatie van de informatievoorziening en Fontys ambities. Hierbij is een mix van sourcing oplossingen mogelijk. Integratie is van essentieel belang, zodat we een informatievoorziening realiseren die ervoor zorgt dat procesondersteuning en functionaliteit eenduidig en gebruiksvriendelijk wordt aangeboden.
- Uitgangspunt in de nog te formuleren visie op sourcing is dat Fontys bij voorkeur kiest voor:
 1. no-sourcing, tenzij er redenen zijn om te kiezen voor
 2. outsourcing, tenzij er redenen zijn om te kiezen voor
 3. co-sourcing, tenzij er redenen zijn om te kiezen voor
 4. in-sourcing
- Informatiemanagement beoordeelt alle nieuwe initiatieven met een informatievoorziening component op factoren die van belang zijn voor Fontys en formuleert een advies op basis van bovenstaand uitgangspunt. Hierbij spelen de volgende factoren een belangrijke rol:

o Het organisatiebelang om controle te behouden (over de informatie en identiteiten);

o Het strategisch belang van de functionaliteit of gegeven;

o De gewenste service niveaus van de te leveren functionaliteit;

o De efficiëntie, effectiviteit en kwaliteit;

o De wet- en regelgeving.

3.4.5 Innovatie

Onze opdracht is om te werken aan innovaties die er toe doen en om de innovatiekracht van Fontys te vergroten. Innovatie is de zoektocht naar nieuwe ideeën met een IT-component gericht op (een) verbetering van het onderwijs bij Fontys. De Fontys informatievoorziening is naast een hulpmiddel dat innovatie faciliteert ook zelf het subject van innovatie. Wij bieden ruimte voor het ontstaan van innovatieve ideeën en het verder brengen van veelbelovende ideeën.

Wat is innovatie van de informatievoorziening?

Innovatie van de informatievoorziening betreft initiatieven waar het onbekend is wat:

1. het toekomstig gebruik van informatievoorziening is en
2. wat de informatievoorziening oplossing(en) is/zijn.

Een voorziening die niet eerder bestond ofwel een innovatie die op een “disruptieve” manier invulling geeft aan informatievoorziening.

Innovatie van onze informatievoorziening biedt de ruimte voor laagdrempelig experimenteren. Innovatieve ideeën brengen we zoveel mogelijk vooruit in een authentieke omgeving door samenwerking in multidisciplinaire teams van studenten, docenten, lectoren en het werkveld. Gezamenlijk geven we innovatie vorm door het organiseren van processen en faciliteiten om:

- Veelbelovende ideeën de faciliteiten te bieden om iteratief te verbeteren en op te schalen wanneer een initiatief van toegevoegde waarde blijkt voor Fontys.
- Keuzes te maken in welke ideeën Fontys investeert. Wanneer gedurende het proces blijkt dat een initiatief minder bijdraagt dan gewenst, wordt deze gestopt en focussen we ons op andere initiatieven.
- Te leren van zowel succesvolle als minder succesvolle innovaties om als individu en organisatie te leren. Het is ook het weghalen van drempels en het scheppen van een ondernemingsgerichte cultuur en organisatie waarin innovatie mogelijk is en wordt aangejaagd.

Het resultaat van succesvolle innovatie draagt bij aan het onderwijs en onderzoek binnen Fontys als geheel. Fontysbreed leren we door te innoveren en door innovatie als gezamenlijk proces dragen we bij aan de innovatie van ons primaire proces. Door innovatie spelen we snel in op ontwikkelingen en maken we een creatieve verbinding met onze omgeving.

Wat betekent dit richting 2020?

- Nieuwe ideeën vinden hun oorsprong in het onderwijs, in de praktijk van de student.
- Innovatie ontstaat door samenwerking in het onderwijs en innovatieve communities binnen Fontys.
- Innovaties zijn onderdeel van een flexibele innovatie pijplijn.
- Experimenteren vindt plaats met een beperkt innovatie budget (en zonder business case) om nieuwe mogelijkheden te ervaren en een mogelijke toepasbaarheid vast te stellen.
- Er is vanuit de Dienst IT ondersteuning beschikbaar (binnen kaders), er is een beperkt budget voor het invullen van randvoorwaarden en stakeholders brengen eigen middelen in.
- De realisatie van innovaties is laagdrempelig, volgt een iteratief proces en informeert haar stakeholders over de resultaten.
- IT-innovatie wordt georganiseerd met intensieve betrokkenheid vanuit de IT organisatie en betrokkenheid van SURF, bedrijven en andere onderwijsinstellingen om de kans op succes te vergroten.

3.5 Standaard dienstverlening (IT organisatie)

Onze ambities op het gebied van informatievoorziening hebben effect op de staande IT organisatie. De huidige organisatie is vooral gericht op het in bedrijf houden van het infrastructuur- en applicatielandschap. In onze uitdaging om de strategische doelen in Fontys Focus 2020 te realiseren, vraagt dit om een IT organisatie die op een andersoortige manier acteert.

De Dienst IT bouwt aan een professionele IT organisatie die in staat is de dienstverlening voortdurend op peil te houden. Er wordt actief ingezet op digitale transformatie. Hierdoor faciliteert Dienst IT de Fontysorganisatie in het realiseren van haar ambities.

Wat betekent dit richting 2020?

- Een partner in onderwijs, IT werkt nauw samen met alle expertises binnen Fontys om de informatievoorziening optimaal te integreren in het onderwijs.
- Een proactieve organisatie, waar de IT experts anticiperen op ontwikkelingen in het onderwijs.
- IT vertegenwoordigers die gelijke gesprekpartners zijn bij instituten en diensten, zodat we in samenwerking en co-creatie vorm geven aan onze ambities.
- Een organisatie die eigenaarschap heeft en neemt op het gebied van de techniek, architectuur, sourcing, informatiebeveiliging en innovatie.
- Een organisatie die de ruimte en randvoorwaarden biedt aan de Fontysorganisatie om haar eigenaarschap te nemen op het gebied van informatiebehoeften.
- Een stabiele basis die op orde is, zodat er ruimte is en blijft voor verbreding en doorontwikkeling.
- Een continu lerende organisatie waarin kansen vorm krijgen en bewuste keuzes gemaakt worden. Richting wordt bepaald op basis van reguliere "toetsing" en evaluatie.
- Een organisatie die op een passende wijze vorm geeft aan de kaders en richting vanuit het College van Bestuur en de Commissie IM, IT & control.

4. REALISATIE, INSPIRATIEBRONNEN EN BEGRIPPENLIJST

4.1 Realisatie en inspiratiebronnen

In dit document zijn de Fontys visie op informatievoorziening, ambities en de informatievoorziening strategie beschreven. Dit geeft een vooruitblik op waar we de komende jaren aan gaan werken om zo de ontwikkeldoelstellingen in Fontys Focus 2020 en specifieke instituuts- en dienstdoelen te bereiken.

Dit document is geschreven aan de hand van verschillende inspiratiebronnen:

- Directeurenbijeenkomsten
- Workshop zichtbaar en vindbaar
- Iteratieve verbetersessies
- Verschillende documenten
- Strategische interviews (met werknemers van verschillende instituten en diensten)
- IM bijeenkomsten
- Afstemming auteurs Fontys Focus Student, Fontys Focus Personeel & Organisatie en Fontys Focus Onderzoek
- Sessies met docenten, lectoren en studenten

4.2 Begrippenlijst

Begrip	Definitie / verklaring
i-faciliteiten	IT middelen die ingezet worden om aan de informatiebehoefte van gebruikers te voldoen.
Gebruiker	De eindgebruiker van informatie. Er zijn verschillende gebruikers mogelijk, zoals student, medewerker, docent, onderzoeker (lector) en professional (werkveld).
<i>Ter illustratie:</i>	<i>De medewerker die roosters maakt is niet de eindgebruiker. Het rooster wordt gemaakt ten behoeve van de student en docent. De student en docent staan hierbij centraal als gebruiker. De medewerker maakt deel uit van het informatievoorziening proces.</i>
Samen	De Fontys besturingsfilosofie stelt het instituutsniveau als vertrekpunt. Tegelijkertijd is Fontys één organisatie en zijn er ook instituut overstijgende belangen en ontwerpcriteria die van belang zijn. Daarmee worden zowel bestaande als nieuwe voorzieningen in toenemende mate afhankelijk van elkaar. Dit vraagt om organisatiebrede en organisatie overstijgende samenwerking met focus op ons gezamenlijke toekomstperspectief.
Samenhang	De ambities van Fontys (zoals verwoord in Fontys Focus 2020) vragen onder andere om integratie en stroomlijning binnen de organisatie, zonder de eigenheid van het instituut te verliezen. Hiervoor is het van belang te zoeken naar organisatiebrede verbinding en integraliteit in organisatie, proces en informatie waar mogelijk ofwel samenhang.
Inhoud	Fontys Focus 2020 maakt een belangrijk onderscheid in drie doelgroepen: de student, het werkveld en de organisatie. In de informatievoorziening strategie staat de eindgebruiker in elk van deze doelgroepen centraal. De eisen en wensen van gebruikers zijn een belangrijk uitgangspunt met betrekking tot de invulling van de informatiebehoefte.

